Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvnvs Rectè Obeundum

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

Circa quintum, Non occides.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

Visual Library

neficium, vel benefactorem, vel habendo animum retribuendi, vel reddendo malum pro bono: Qui non tolerauit infirmitatem proximorum. Hîc & de inhumanitate, in pauperes, ſi habens ſuperflua ad decentiam ſtatus, non ſubleuauit eorum inopiam, vel conſtitutis in extrema neceſſitate non ſubuenit; ſi ſuperflua ad neceſſitatem naturæ, licet nō ad decentiam ſtatus ei ſuperabant.

Compaſſio. Superflua retinēs.

Circa quintum, Non occides, ſub quo eſtauum quibus nocumentum in perſonam & famam proximi prohibetur.

Circa cogitationes.

Odium. Ira aut ad alios. Inuidia. Peruerſa volun- tas. Iudicium temerarium.

INterroget primò de odio, quo mortem, vulnera, inſtantiam, &c. aliorum deſiderauit: deinde de ira & impatientia, qua mouetur erga alios optando vindictam, &c. de inuidia qua gaudet de malo alterius, dolet de bono, ægrè fert aliorum laudem: de voluntate mala quacunque ex cauſa, qua deliberatè aliorum malum, in anima, corpore vel honore voluit, & cętera. de judicio temerario quo damnat facta vel dicta, vel animum alterius, & de ſuſpitionibus ſine

ratione,

ſatione, & de interpretatione peiorem in partem: de ira in ſeipſum, & ſuæ mortis deſiderio, ex mala cauſa.

Suſpitiones.

Ira, quò ad ſe.

De verbis.

PRogrediendo, vlterius, interroga de verbis ad malum proximo tendentibus: vt de conſilio vel exhortatione ad malum aliquod inferendum proximis. De mendacijs in judicio, tam teſtis, ſi falſum teſtimonium dixit, quàm accuſatoris, ſi calumniatus eſt, vel judicis, rei, aduocati, procuratoris, ſi mentiti ſunt in aliquo loquendo, vel tacendo verum, vel ſophiſticè non ad mentem judicis dicendo. De mendacijs etiam extra judicium in damnum animæ vel corporis, vel famæ; quæ pernitioſa dicuntur. Hîc de detractione aliorum, dicendo vel ex parte, vel ſine neceſſitate, præcipuè ſi cum intentione infamiæ inferendę, vel ſi res grauiſſimè aſſeruntur. Præterea de contumelia, litibus, irriſionibus, maledictionibus vel malis imprecationibus & ſuſurrationibus, quibus odium vel inimicitia huius in illum excitatur, vel alitur: de clamore, exprobratione defectuum, minis. Adde his, aliquem laudare de opere, quod peccatum

Peruerſum conſiliū & hortatio.

Mendacia in judicio.

Mendacium extra judiciū.

Aliorū detractio. Contumelia, &c.

Detractio ſui.

eſt, vel id approbare, quòd adulatorum eſt. Adde detractationem ſui, nocendo famæ propriæ ſine cauſa rationi conſentanea.

Circa opera.

Cædes percuſſio, &c. Periculum ſuffocationis. Abortus Inimicitiarũ fomentũ, Bellum iniuſtum, Simultates & rixæ. Inſontium punitio. Scandalum. Alios ad malum iuuare.

PEte de occiſione, vulnere, percuſſione, vinculis, tormentis, exilio contra iuſtitiam; ſi tenuit infantem in lecto cum periculo ſuffocationis: ſi procurauit ſterilitatem, vel abortum ante viuificatum fœtum, vel poſt: ſi conciliauit vel fouit inimicitias; ſi fecit vel iuit ad bellum injuſtum, ſcienter, vel ad id, de cuius æquitate non conſtabat, ſua ſponte, non adactus ſuperioris mandato excuſante. Hîc de ſimultatibus, rixis, ſeditionibus. Præterea de punitione inſontis, grauius aut leuius quàm meretur, vel malo animo, vel contra legum diſpoſitionem. Huc reducitur peccatum quo quis exemplo præbet ſcandalum; comitatur, vel juuat alios ad mala, bonorum mores corrumpit trahendo ad diſſolutionem, vel impediendo eorum bona, reuocando ab his quæ ſunt pietatis, per irriſiones; quique doctrinam peruerſam docet, & demum qui ad quoduis peccatum alios inducit, & etiam quo quis

Mortem ſibi conſciſcere, vel accelerare.

quis ſibi mortem accelerat, per crapulã, aut alia illicita, aut percutit ſeipſum ex ira, aut facit contra conſcientiam, quod putat vel de quo dubitat quod ſit peccatum, aut ſe peccandi periculis exponit.

Circa omißiones.

Cùm non adiuuant aliquem in periculis animæ aut corporis ſi poſſunt; cùm non defendunt famam proximi injuſtè diffamati; cùm nolunt reconciliari his, quos offenderunt, veniam petendo, vel poſcentibus veniam condonare, & remittere offenſionem ex animo recuſent: imò ſubtrahunt communia beneficia: cùm delinquentes non admonent & corripiunt vt oportet, præſertim ſi eis ex officio incumbit. *Alios in periculis non adiuuare. Veniam petere, vel petentibus condonare, Delinquentes non corripere.*

Circa ſextum, Non mœchaberis; ad quod refertur nonum, Non concupiſces vxorem proximi tui.

Circa cogitationes.

DE cogitationibus venereorum, & deſiderijs moroſis præcipuè, ſi cum deliberatione, in omnibus modis libidinis mox attingendis. *In cogitationibus.*